

nepredvídateľná

vlasý
a asi
aj nohy
a ruky
a mnohí
sú tu kým
myslím na teba
kým nezaspím
len kvapky nehy
to treba
tekuté šťastie
len sa mi
prosím ťa nehýb
nech cez okná rastie
na plátne dym
sme sami
čo s tým?

Martin Pagáč st., absolvent 2008, študent STU v Bratislave

sny sú len bezcenné portréty nočnej oblohy

sklenené kúsky ľadu
sa tlačia na mozog
a v kríkoch krik
hmla si opäť privrela
prsia do dverí
spím práve vtedy
keď ty vo mne bdieš

Martin Pagáč st., absolvent 2008, študent STU v Bratislave

byť sám znamená nebyť s tebou

...až keď niekoho
potrebujem
tak veľmi
že myslím
na zvädnuté oblaky
kúsky rozbitého orgovánu
na zemi
myslím na to
aké by to
mohlo byť
keď ležím
na gauči
sám
s tebou
nenásilne vymyslenou
hľadím na lešenie
za oknom
ty tam stojíš
plynulo začínaš stekať
po skrehnutej oceli
naspäť tam
kde som ťa
nikdy nemal...

Martin Pagáč st., absolvent 2008, študent STU v Bratislave

prázdnota

svetlo z tunela
sa skrylo pod omietku
mojej rozbrieždenej fasády
rybám vyschlo v krku
počuť v ňom len jemné vzdychy
zlomeného ohryzku
z jablka
z malinovej drti
namazanej na snehu

Martin Pagáč st., absolvent 2008, študent STU v Bratislave

Haiku promenáda

rozpáleným asfaltom
sa kotúľa jablko
prirýchlo

Martin Pagáč st., absolvent 2008, študent STU v Bratislave

tričko bez ramienok
vyrazilo dych
odišlo preč

spotené ruky
zvierajú tyče
už musím vystupovať

štyri takty
sedem slov a jedno leto
robia pesničku

Vladimír Sadloň, absolvent 2002, študent UK v Prahe

vzrušené ticho-
na letnej deke spia
dvaja milenci

Tomáš Hucík, absolvent 2008, študent UK v Prahe

tvorivá nemota
sucho v jej ústach
výkriky ticha

Lubomír Chano, absolvent 2008, študent UK v Bratislave

vysoký múr
stojí pred každým
nikto nevidí

podaj mi
prosím ťa
dýchací prístroj

čas zastal
počujem len šum
a tancujúci les

Tomáš Janypka, absolvent 2009

***

surrealistické kvety
maľujú po ceste
lístok do iného sveta
zamrznutý dych
déjà vu

***

sleduje nás
odkusuje z tmy
dva rozmanité svety
maľujú neviditeľno
kreslia bez hluku
zmysel udiera
na najhlbšiu
strunu
uniká mu
pomedzi plamene

***

dýcham
neviditeľné
obsah fľaštičky sa plní
nemá konca
v strede začiatku
spirituálny vlak
celkom bez vodiča
vezie osamelých
čakám

Tomáš Janyška, absolvent 2009, študent Masarykovej univerzity v Brne

Stred

Kľúč mojich molových tónov:

Stred Teba.

V zelenom terči nevídaná hĺbka píšuca slová,
ktorým rozumiem, dúfam, iba ja.

A v ozvene budúcnosti len nárok
platonickej nemoty,
túžiaci po všednosti obyčajného
tak nezvyčajne, ako keď prichádza slnko.

Zrádza ma clivota po neokúsenom,
keď skokom do dlaní drvím posledný kúsok zrkadla.
A v honbe za pravdou vymieňam priateľa
za zdieľanú slobodu neosobnej prázdnoty.

... všetko v Tvojom mene.

Martin Šponiar, absolvent 2006, študent UK v Bratislave

Manifest PODREALIZMU

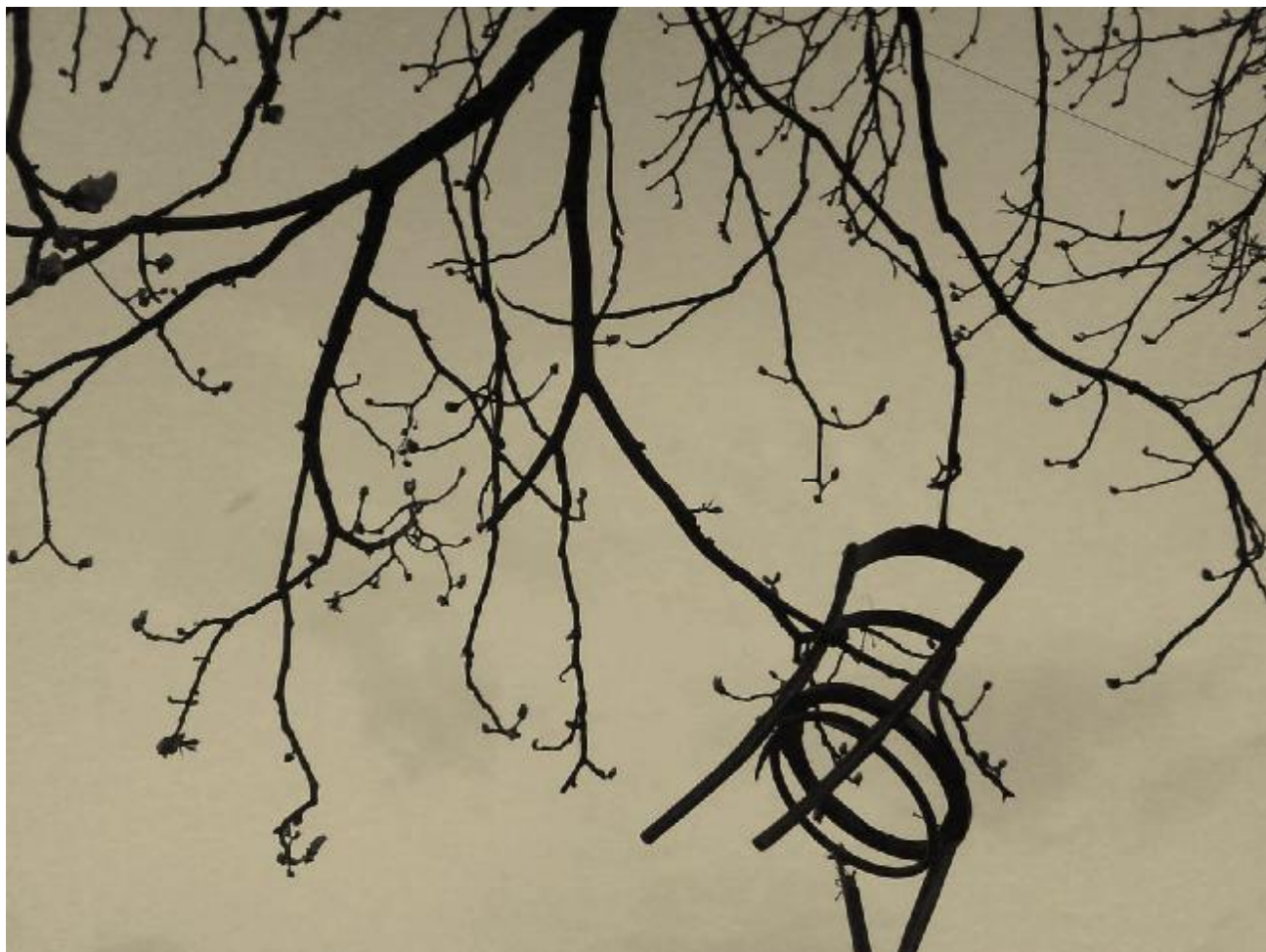
Sedíme na imaginárnej vo vzduchu balansujúcej trojnohej stoličke, ktorej štvrtá noha je obesená na špagáte (viď. obrazová príloha). Naším cieľom je udržať rovnováhu. Sedíme na nej s vedomím, že to prináša riziko pádu. Nie sme ako väčšina vyberajúca si štvornohú stabilitu.

Jar nás škrabká za uchom, ale v duši cítime melanchóliu jesene. Sme ako deti, ktoré sa driapu na múr, aby videli, čo je za ním.

Sme plavci, žijúci v dvoch svetoch. Ten reálny je nad hladinou, preto sa doň musíme pre výdychy občas vynárať. Ale žiť s hlavou v oblakoch pre nás paradoxne znamená žiť s hlavou pod hladinou. Preto sme sa nazvali podrealistami. Tam neplatia bežné spoločenské zákony a konvencie (pán Humbert Humbert, my chápeme, že ste Lolitu milovali), môžeme sa pohybovať voľne a obdivovať všetky krásy sveta, do ktorého nedolieha špina a hluk nadhľadinného konzumu. Dolu je bezbrehá sloboda a množstvo farebných koralov. Neplávame k presne určenému bodu, náš cieľ spočíva v objavení zmyslu plávania.

Ak sa chcete ku nám pridať, pridajte sa. Nájdete nás v lete s perom a papierom na múriku, v Queense alebo niekedy aj v škole.

10. 4. 2009 pri Váhu na múriku spísali: Daniela Dírerová, Tomáš Janyпка a PPB.

rotujúca báseň

azbestová stolička
v tieni zarastených gaštanov
sedíme na rozpadnutom múriku
živí bojovníci jari
stepujúci v rytme dvíhajúcej sa bránice
zabúdajúci na otlčené kolená
smejúci sa tyrkysovým závinom
v zuboch máme makovú interpunkciu noci
v očiach besný výraz dňa
a zasadnutý pocit kde tieň týra dušu
kde Jenove nohy podopierajú stoličku
ktorá tým stratila svoju prirodzenú funkciu -
stúpať do obrovskej jamy hlúposti
všetko sú to len poetické hlúposti
s prímiesou maximálnej absurdity
dotiahnutej do minima poetiky
ale napriek tomu spln spĺňa naše predstavy
aby sme našli dôvod prečo skáčeme v noci z okien
nie pre lásku nie pre pochopenie
ale pre krátkozraké oči hviezd
neviete že aj nás možno obdivovať
blázni bez ladu a skladu

autori: Daniela Dírerová, PPB, Tomáš Janyška (technika: píšuci vidí vždy len predchádzajúci verš)

TY!

Zobudil si sa celý spotený o štvrtej ráno. Z trýznivého spánku ťa prebral až príchod rýchlika. Je to zvláštne, po osemnástich rokoch už vlaky vôbec nevnímaš, ale tento bol pre teba vykúpením. Mokré pyžamo sa lepí viac ako nadržaná spolužiačka na dozvukoch. Bol to len sen?

Ešte rozospatý si sa vybral po pohár vody, len tak, naboso, hoci v byte nemáte koberce. Chladivá podlaha ťa konečne utvrdila v tom, že toto sa ti už nesníva. Vracajúc sa prezlečíš do novej košeľe a vlezieš naspäť do postele s nehlbokou preliačinou, znamenajúcou už roky pokojný spánok.

Zrazu ťa prepadne desivý strach. Smieš zaspať? Naposledy, keď si zavrel oči, si zradil svojich priateľov. Nie je to normálne. Vo sne predsa nemožno nikoho zradiť, je to iba sen, neovplyvňuješ ho predsa. Alebo áno? Čo keď sa budeš musieť znova rozhodnúť? Čo keď ťa budú nútiť opäť si vybrať? Koho by si zvolil teraz?

Schúlený v rohu miestnosti čakáš na svitanie. Sestra vedľa spí, netušiac, že ty kúsok od nej bojuješ o svoj život.

Budík ani nestihne zazvoniť. Tvoje zmysly počuli aj to, ako sa chystal prebrať celý dom. Tri sekundy predtým ho vypli. Nie ty, ale tie tri sekundy ho jednoducho presvedčili, aby prestal ísť.

Noc bola dlhá, hoci trvala len 8 hodín. Za tie posledné dve sa toho stalo viac, ako by si čakal. Ráno kruhy pod očami všetkým ohlásia, že si veľa nenaspal, ale kto bude veriť študentovi, že tie vytrhané vlasy nemá od divokého sexu, ale od zúfaleho čakania na spasenie.

-

V škole sa takmer nič nezmenilo. Temné, ošarpané dvere ešte zívajú pri otváraní. Dnes si iba tretí, čo nimi prechádza. Postaršia pani pri vchode na pozdrav odpovie trochu nečakane. „Dnes ti bude horúco.“

„Prosím?“

„Dnes bude horúco.“

„Aha, hmmm...“

Zvláštna žena. Vonku je zima, prší a fúka vietor, stromy pred školou už takmer vybili oblok na chlapčenskom WC, tak prečo by malo byť horúco práve dnes? Nevravela náhodou, že tebe bude horúco? Možno sa ti to len zdalo.

Trieda vyzerá prázdna. Kde sú všetci? Akoby do nej už roky nikto nevstročil. Na laviciach je nános prachu, asi tak pol centimetra hrubý. Tabuľa je popísaná zvláštnymi slovami, už ich takmer nevieš ani prečítať.

„Neodc*ád-ame!“
„Rad*ej sm/t!“

Zrazu t'a obleje horúčava. Dnes je naozaj nezvyčajné teplo. Do okna vletel malý leták. Dvakrát zakrúžil nad rozbitou lampou a potom dopadol na katedru, kde rozvíril sivý nános.

“NARIADENIE č. 15“

„Všetci, ktorí do 18.4.2020 nepreukážu na matričnom úrade svoj pôvod, budú odvedení ako nečistí!
Každý, kto nemá od tretieho pokolenia aspoň jedného z prarodičov z Rasy, bude odvedený ako nečistý!“

Vydal dolupodpis.....

Podpis chýba, niekto ho musel odtrhnúť. Sadáš si unavený na zlomenú stoličku a púšťáš sa do usedavého plaču.

Tak preda je to pravda.
Kto môže zmeniť vlastné sny?

Tomáš Hucík, absolvent 2008, študent Karlovej univerzity v Prahe

Neosuprefizmus

(avantgardný manifest vytvorený na hodine SJL)

Úvodom nášho manifestu by sme chceli skončiť. Skončiť s nekonečnou pretvárkou a otvorene vystúpiť proti vám, tzv. normálnym občanom.

Sme to, čo sme. Možno vyzeráme ako vy, dýchame ako vy, pijeme ako vy a špiníme tento svet tak ako vy, však sme iní. My sme neosuprefisti.

Že ste o suprefizme v živote nepočuli? Je to možné, ba takmer isté. Tak vám to teda odhalíme. Suprefisti boli vlastne naši katolícki modernisti (hoci tento pojem úspešne tajili). My sme ich však odhalili a zákonite stanovili za svoje vzory.

Hoci suprefisti boli čistí literáti, my sme náš neosuprefizmus uviedli do obehu formou maliarskeho (kresliarskeho) umenia. Prvými preneosuprefistickými dielami sa stali obrazy Martina P. - zakladateľa neosuprefizmu, a to Zakázaná túžba, Legenda budúcnosti a Mních a diabol, pričom prvé dva menované nesú odkaz Paľa Ušáka-Olivu symbolom oblakov, čím hájime česť jeho pamiatke. (Vďaka, Pali, za všetko...).

Aby sme vás uviedli do obrazu, rozhodli sme sa vypísať hlavné znaky neosuprefizmu. A tu sú naši kandidáti:

- kubistické tvary spojené s futuristickým futurizmom
- erotická symbolika spojená s túžbou po žene
- kontraprírodná ornamentalistika
- moderné fantasy netvory vystupujúce ako netradičné zložky živých bytostí
- motív vrcholu
- motív tekutiny (plynutia)
- motív uzavretého priestoru
- motív schizofrénie

Záverom prikladáme báseň, ktorá nech je pre vás vzorom. A my nech sme pre vás vzorom tiež!

Vlhké údolia

Keď kráčam na vrchol hory
vidím - tam dole -
vás, bláznov, čo nesiahnete
na gejzír prsnej bradavky.
Vy, čo odmietate vstúpiť
do tej rokliny, svetlotemnej jaskyne
kde je vlhko...
Strávte svoju hnusnú masku
žalúdkom, kde číha
monštrum vašej obmedzenej mysle.
Uduste sa ňou.

Marys a Ditechi alias Martin Pagáč ml., absolvent 2008, študent STV v Bratislave a Ivan Kvasnica (absolvent 2008)

Brokoizmus

(avantgardný manifest vytvorený na hodine SJL)

Týmto manifestom chceme poukázať na nás, brokuistov, ktorí kvôli nedostatku kreatívnych myšlienok a malému počtu ľudí nedokážu naplno zapojiť svoje danosti a fantáziu pri plnení triednych úloh na hodine slovenského jazyka a literatúry.

Požiadavky:

- menej núteného myslenia
- viacej kreatívnych ľudí pri skupinových prácach
- zrušenie rivality a súperenia medzi skupinami s cieľom získať jednotky

Veríme, že nájdeme ohlas a pochopenie aj u iných, hlavne u profesorky slovenského jazyka.

Znaky:

- pocit bezmyšlienkovitosti
- pocit sklúčenosti
- prázdne myšlienky bez konca
- násilné myslenie

Typický príklad brokuistickej básne:

Prázdnota v hlave

Snažim sa myslieť...nejde to...

Pýtam sa prečo?...netuším...

Moja beznádej rastie,

okolo sú samé pasce.

Upírka už číha...

A naše myšlienky sú

topiaca sa kryha.

Simona Gatialová, Gabriela Gábiková, Monika Kafúnková (4.C)

Milan Kundera: Falešný autostop (Úvaha)

"Poznaj sám seba." Napriek tomu, že od doby vyučovania Sokrata, autora tejto vety, ubehli už tisícročia, musíme uznať, že pre človeka je stále ťažké definovať objektívne seba samého. Život nás vystavuje mnohým situáciám, na ktoré sa dá reagovať rôznymi spôsobmi a môžu v nás vyvolať neskutočné kvantum reakcií.

To, čo ovplyvňuje naše konanie, by mohlo byť témou inej úvahy. V diele Milana Kunderu Falešný autostop zo zbierky Směšné lásky sa nenabažíme zložitého deja, ale každý, kto má rád napätie spôsobené psychologickou gradáciou, by mal po tejto knihe siahnuť.

Hlavné postavy sú tu fyzicky dve, no napriek tomu tu vystupujú štyri rôzne osobnosti. Počas jazdy začína hra, kedy sa postavy menia na nimi vysnívané osobnosti. Cesta autom na dovolenku je bod, kde začínajú vznikať pochybnosti jedného o druhom a zároveň majú pochybnosti, kým vlastne sami sú. Muž sa zmení na sebaistého frajera, ktorý sa ženám do nohavičiek dostane veľmi rýchlo. Žena sa zo sivej myšky sa mení na neodolateľnú zvodkyňu, na typ ženy, o ktorej mylne predpokladá, že sa páči jej priateľovi.

Tieto zmeny vychádzajú najavo ich prejavom. A tak sa menia na pár hercov, ktorých vzťah začína stretnutím vodiča a stopárky a definitívne končí súložou. Pri prelínaní skutočného sveta a sveta hry ostáva v pomykove aj čitateľ.

Kundera napísal toto dielo geniálne. Každý si môže odniesť svoj vlastný záver a svoj vlastný postoj k obom postavám.

Mário Žársky, absolvent 2009, študent UK v Bratislave

Gabriela Alexová: Polovica

(poviedku si môžete prečítať na

http://www.amnezia.sk/article.php?1142&ezin_author_id=207)

Človek jednoducho nemá na výber. Prečíta si prvé dve vety a musí túto poviedku dočítať. „Sledovala ako sa medzi hodvábnymi oblakmi zabila stíhačka.“ Opravujem. Ja nemám na výber, lebo toto je presne to, čo mám rada. Prakticky založení čitateľa, obľubujúci skôr dokumentaristiku ako podobné neštandardné metafory, zrejme odložia knihu bokom. Aj keď možno aj ich premôže zvedavosť.

Ani neviem, čo ma zaujalo najviac. Či originálny prístup autorky ku kompozícii (ženský – senzuálny verzus mužský - racionálny pohľad), alebo spôsob vyjadrovania. Ako som už spomenula, autorka využíva neštandardné metafory. Spôsob, akým opíše situáciu, mi neskutočne imponuje, napr.: „Hrozno mizlo za zamknutými perami. Počula ako vystrekovalo. Prevaľovalo sa na jazyku. ... Hrozne chcela byť to hrozno.“

Zároveň musím oceniť využívanie krátkych viet, ktoré použila vo funkcii gradácie a ktoré mali zároveň aj výbornú popisnú funkciu, pretože sa jej podarilo opísať určité situácie princípom stručne, a teda výstižne, napr.: „Asi si odrežem hlavu a hodím ju do kontajnera. Triedený odpad. Stratené hlavy.“

Často sa vedú polemiky, či využívať vulgarizmy v literatúre alebo nie. Ja si myslím, že ak je to v danom texte funkčné, tak prečo nie. Vo filme, hudbe je to na dennom poriadku, ale akonáhle sa to objaví v knihe, ľudia sú akoby zaskočení. („To sa môže?“) Je to vtipné, ale aj v škole, keď sme poviedku čítali, bolo vidieť, koľko natriasaní bránice dokáže priniesť jediná veta: „Z rádia znela hudba ako stvorená na rannú kefovačku na stole.“

Najviac ma zaujal dvojaký pohľad na skutočnosť. Myslím, že bolo veľmi vhodné, že autorka nám ponúkla najprv ženin deň. Síce, ktovie... Keby som bola mužom, možno by som tvrdila opak. Každopádne, som rada, že najprv mi bol odhalený zasnený, romantický pohľad. Pravdupovediac, v druhej časti sa mi ten mužov racionálny zdal akýsi zosmiešnený. Aspoň ja som muža vnímala tak, že je bez vnútorného sveta, ten typ, čo chce mať navarené, upratané, keď sa vráti z roboty, a večer si dopriať slasť.

Okrem toho, vďaka tejto kompozícii je perfektne vykreslený ich vzťah, diametrálne rozdiely ich zmýšľania a miera ich odcudzenosti. Očividne sú spolu už dlhé rutinné roky. Pôsobia na mňa dojmom, že ich spájajú snád už len bosé chodidlá, čo vybehli z detskej izby...

Dominika Wirthová, absolventka 2009, študentka UK v Bratislave

Recept na dobrý vzťah učiteľa a žiaka

Ingrediencie:

nadhľad, smiech, pevná ruka, dobrý prístup, zodpovednosť, kreativita

Postup:

So smiechom zamiesime pevnou rukou učiteľa cesto dobrého prístupu. Využívame kreatívne techniky. Študenti zodpovedne dohliadajú na rúru vtipu a čakajú, kým sa nezohreje po určitú teplotu, vyššia by konečný produkt spálila. Plech najskôr natrieme masťou tolerantnosti, inak by sa koláč od plechu neodlepil. Dávame pozor na dobu pečenia max. 45 minút, pri kvalitnom ceste aj dlhšie. Dáme si 10 minútovú pauzu, počas ktorej koláč ešte teplý podávame.

Daniela Dírerová, septima